

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: By og borger : en politik for helheden

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: [1963]

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

— *hensyn til helheden*

Det er de politiske partiers opgave at pege på de samfundsopgaver, der ligger for, men det er også partiernes pligt at gøre det klart for befolkningen, at løsningen ligger i befolkningens egen medvirken.

De opgaver, DET RADIKALE VENSTRE har peget på i denne pjeces, er alle lige vigtige, men er samtidig så store, at kun hvis vi i samarbejde går til arbejdet, kan de klares med heldigt resultat. Det er ikke nok at pege på, at det er de andre, og ikke en selv, der har ansvaret herfor.

Derfor har opgavernes løsning også deres forudsætning i landets økonomi – om vi forstår at klare denne på en fornuftig måde i den nærmeste tid.

DET RADIKALE VENSTRE har anviset vej hertil. Vort krav om den økonomiske samordning og vort mål om hensyntagen til helheden er det, som landets borgere i alle samfundsgrupper nu må vurdere og tage stilling til.

Øget tilslutning til radikale krav betyder hurtigere gennemførelse af tidens store opgaver. Vælg derfor i fælles interesse denne realitetsbetonede samfundspolitik.

DET RADIKALE VENSTRE

Arbejdspladsen

Truslen om arbejdskamp lurer altid i forbindelse med en overenskomstsituation – det er våbnet for såvel arbejdere som arbejdsgivere i spørgsmålet om at opnå de største fordele.

Uro på arbejdspladsen og manglende forståelse mellem ledelse og ansatte er ikke et ukendt fænomen, og skyldes den opfattelse, at der skal og må være et naturbestemt modsætningsforhold mellem ejere og arbejdsledere på den ene side, og arbejdere og funktionærer på den anden.

Og i denne forellede kampstilling kommer tredjepart – det øvrige samfund – mere og mere ind i billedet. En arbejdskamp rammer jo ikke blot de direkte implicerede, men hæmmer produktion i andre virksomheder og betyder mindre eksport og dermed forringet valuta-stilling for hele landet.

Derfor skal vi frem til en ny vurdering af arbejdsindsatsen. Vi skal nå til, at alle kan indse, hvorledes alle parter må være interesserede i en øget indsats, og hvor resultatet derfor bliver, at denne øgede indsats belønnes med øget indtjening, Udbyttedeling og medejendomsret er DET RADIKALE VENSTRES svar på et brændende samfundspøblem.

Uddannelse

Fik De i sin tid den uddannelse, som De havde drømt om? Eller er De en af de mange, der ikke kom på rette hylde? I hvert fald er vi alle klar over, at den undervisning vi får i skolen og den uddannelse, der følger efter, får den største betydning for valg af erhverv og dermed for hele vor fremtidige levevis for os selv og vor familie.

Og kravene om dygtighed til hver enkelt af os stiger stadig. Danmark har kun et råstof – vor arbejdskraft og vor dygtighed. Det er udbyttet heraf, der betinger vor levestandard, og det er med dette råstof, vi skal konkurrere med både mange og større lande på verdensmarkedet.

Vi kan derfor ikke give vore børn – og os selv med for den sags skyld – noget bedre end en god uddannelse. Det har været DET RADIKALE VENSTRES målsætning, at evner og lyst – og ikke foreldres økonomi – skal bestemme de unges muligheder for dygtiggørelse.

Radikal indsats på arbejdsmarkedet til gavn for alle.

Allt efter virksomhedens opbygning indføres en udbytteordning, der udover lønnen sikrer de ansatte andel i produktionsoverskuddet på lige fod med den indskudte kapital.

Trygheden på arbejdspladsen udbygges gennem forbedrede opsigelsesfrister.

Interessen for investering i virksomhederne øges ved gennemførelse af medejendomsretstanken.

Samarbejdsudvalgenes arbejde og funktioner udbygges med henblik på bedre klima på arbejdspladserne.

Kvindens plads i erhvervslivet forbedres gennem fremme af mulighederne for deltidarbejde.

Radikal indsats for undervisning og uddannelse.

Modernisering og udbygning af læreanstalter og skoler, så ingen evner afvises.

Gennemførelse af den nye skolelovs principper, både med hensyn til stof og med hensyn til undervisningsmetoder.

Øget støtte til den frie forskning, hvis resultater er afgørende for både den erhvervs- og den kulturelle udvikling.

De ufaglærtes gruppe hjælpes gennem øget omskoling til lag, der sikrer stabil beskæftigelse.

Ajurlerling af Ungdommens Uddannelsesfond og bygning af ungdomskollegier for alle uddannelsesformer.

Helhedsløsning, økonomisk samordning, indkomststop

nye ord i den politiske debat, men aktuelle i Danmarks øjeblikkelige situation.

Få lande er som Danmark sårbare over for de økonomiske påvirkninger, som udlandet påfører os. Ændrede markedsplaner, prisfald og stigninger på verdensmarkedet, skærpet konkurrence med andre landes eksport, alt dette sætter straks sine spor også i den hjemlige politik.

Samtidig stiller udviklingen sine krav om samfundets udbygning. Bedre trafikforbindelser, de unges uddannelse og erhvervslivets trivsel er enkelte af de store samfundsgaver, hvis løsning er forudsætningen for fortsatte gode levekår for os selv og for vore efterkommere.

Perioden 1945-57 har været præget af en række krisefølg, der skulle bøde på slet ført økonomisk politik. I dag har vi vel lært så meget, at det kun er en øget produktion, der kan give os større indtægter, og overholder vi ikke dette, er det ikke os, der styrer udviklingen, men udviklingen der tager magten.

Derfor har DET RADIKALE VENSTRE sat alt ind på at få det økonomiske samordningsråd oprettet, således at vi nu kan følge udviklingen nøje og i god tid, og derfor vil DET RADIKALE VENSTRE have en helhedsløsning af tidens krav som et mål. Vor reformpolitik har sit udgangspunkt i et berettiget hensyn til alle samfundsgrupper – men et hensyn, der til gengæld kræver positiv medvirken fra alle ansvarsbevidste borgere.

— dette er radikal samfundspolitik.

Radikal indsats for en økonomisk stabilitet.

Fastholdelse af den økonomiske samordning og positivt samarbejde mellem erhvervsliv, organisationer, folketing og regering.

*

Skabelse af en økonomi, der kan give den rentesankning, som bl. a. byggeriet og erhvervslivet trænger til.

*

Fortsat arbejde for en skattereform, der øger interessen for arbejde og opsparing og samtidig betyder et retfærdigt beskatningsgrundlag.

Boligbyggeri

Boligdiskussionen går nu på 18. år i Danmark – og vi præsenteres i debatten for tilsyneladende modstridende oplysninger.

Det kan således bevises, at der er mere boligmasse pr. indbygger i dag end før krigen, og samtidig ved vi dog, at 40 % af alle ægteskaber stiftes, uden at de nygifte har en lejlighed at flytte ind i.

Der er opstået skævhed mellem lejen i den gamle boligmasse og i nybyggeriet, hvilket betyder en uensigtsmæssig fordeling af lejlighederne. Det er på længere sigt en uholdbar situation kunstigt at holde lejen i en del af boligmassen nede, og samtidig lade den anden del have fri prisdannelse.

Men også priserne i nybyggeriet klages der over. Og vi undres over, at den industrialisering, der har fremvist store resultater inden for andre erhverv, kun gør små fremskridt inden for byggeriet.

Vi finder, at det er nødvendigt for familiens trivsel og den nye slags opvækst, at bolig-situationen afhjælpes, og derfor må vi gøre os klart, at det kræver en indsats på mange fronter – både for at øge byggeriet, og for at gøre det billigst muligt.

Trafik

Der snakkes trafik i dag – ikke mindst fordi flere og flere har bil, og derfor enten irriteres af utilstrækkelige trafiklinier til og fra arbejde eller ventetider ved overfartsstederne.

Trafikken angår os alle, men først og fremmest vort erhvervsliv, der er afhængigt af gode trafikforbindelser, der gør transport af råvarer og færdigprodukter til noget, der kan foregå hurtigt.

Trafikken angår storbybefolkningen, der ofte er beskæftiget langt fra hjemmet, og hvor transporten hver morgen og hver aften sluger både tid og penge, når trafiknettet ikke betyder hurtig og direkte rute.

Gode trafiklinier betyder større udenlandsk transit af varer, der også skaffer valuta til landet, og sidst men ikke mindst betyder sikker trafik ad gode trafiklinier færre ulykker for materiel og menneskeliv.

Radikal indsats for at øge og billigere byggeriet.

Jordspekulationen moderbejdes ved øget udbud af byggemoden jord.

Kommunerne får førkøbsret til byggearealer inden for den enkelte kommune.

Det uraditionelle byggeri og alle rationaliseringsbestrebelse støttes af lovgivningen.

Ufaglært arbejdskraft uddannes til kvalificeret beskæftigelse i byggefagene – hindrende faggrænser nedbrydes.

Lejere sikres førkøbsret af udlejnings-ejendomme på andelsbasis, og opsparing til eget hus eller lejlighed begunstiges.

Dette er også radikal politik.

Storebæltsbro og forbindelse over Øresund skal påbegyndes snarest.

Trafiksikkerheden øges og erhvervs-livets arbejdskraft forbedres gennem udbygning af landets vejnet, blandt andet med gennemgående motorveje.

Mulighederne for en flytning af Kastrup lufthavn til Soltholm undersøges, og hovedstadsområdet trafikkaos fjernes i samarbejde med kommunerne.

Fremtidens erhvervsudvikling og land-planlægning inddrages i de trafikale overvejelser.

Fritiden

Fritid får vi mere af – og dermed mere tid at tilbringe sammen med familien og til at dyrke sine interesser i – ja, måske tage samfundsopgaver op.

I fritiden ønsker de fleste af os at gøre noget andet end det, der er forbundet med vort arbejde, og derfor er vi også interesserede i, om vi kan dyrke vore interesser, hvad enten det nu er at tage til stranden eller at gå på kunstudstilling.

Derfor har adgangen til skov og strand, fredning af naturskønne områder og bevarelse af vore kulturelle minder noget med politik at gøre. Derfor har teatrets og filmens og alle de andre kunstformers trivsel også en forbindelse til den måde, hvorpå vort samfund styres. Politik kan dirigere kunsten – og den kan lade være og i stedet for give kunsten fuld frihed til at finde sit eget udtryk, – det sidste er kulturradikalisme.

Radikale kulturstandpunkter er derfor ikke noget, der kan lovgives om, men der kan føres en radikal politik, der kan lette vor adgang til kulturgoderne, og så er det op til den enkelte at fylde sin tilværelse og herunder sin fritid med det, han eller hun ønsker.

Det vigtigste

Men et problem overskygger alle andre – truslen om den totale udslettelse ved en ny stor-krig. Mange opgiver på forhånd og siger, at det er ligegyldigt, hvad den enkelte – hvad Danmark – gør og mener.

Det er forkert og en farlig tankegang. Nok kan hver enkelt af os ikke udrette meget, og ganske vist tæller Danmark ikke stort i magtpolitikken. Men en ting er sikkert: giver vi op på forhånd, da rykker vi nærmere på det, vi alle frygter.

DET RADIKALE VENSTRE har fra sin første begyndelse talt imod militarisme og for mellemfolkelig forståelse. Vi har omsat vore grundlæggende synspunkter i skiftende tiders praktiske politik, og står i dag som garanten for Danmarks Nej til atombevåbning, og for Danmarks indsats til styrkelse af Førenede Nationers arbejde for freden.

Fastholdelsen af dette sikres ikke gennem store ord på belejlige tidspunkter, men ved stadig indsats og medansvar i landets officielle politik. Her skal gås radikalt til værks.

Radikal indsats for udnyttelse af fritiden.

Samfundets støtte til kunsten må ikke medføre indblanding i kunstens udvikling og udtryksmåde.

Befolkningens adgang til de kulturelle goder gøres så let som muligt, og interessen – ikke mindst blandt ungdommen – stimuleres.

Landets udvikling inden for en landsplan må rumme bevarelse af naturskønne områder i rigt omfang.

Befolkningens adgang til rekreative friluftsområder især i nærheden af byområderne må sikres.

Radikal indsats mod krigen og for freden.

Klar afvisning af enhver form for atomvåben på dansk område og indsats for gennemførelsen af atomvåbenfri zoner i Europa.

Dansk modstand mod spredning af atomvåben til flere stater, og støtte til international nedrustningskontrol.

Et forskningsarbejde om internationale konflikter og deres begrund tages op på nordisk basis.

Udvidet dansk indsats til gavn for udviklingslandene, f. eks. gennem stipendier for unge fra disse lande.

Bekæmpelse af kolonihæredømmet og støtte til FN's kamp for menneskerettighedernes gennemførelse.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk